

УДК 786.8:78.071.2

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/98-2-16>

Олександр ПЛОХОТНЮК,

orcid.org/0000-0003-0444-1615

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри музичного мистецтва та хореографії
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(Полтава, Україна), *alexandr.plokhotnik@gmail.com*

Марина ЯКУБОВСЬКА,

orcid.org/0009-0001-0769-9163

студентка II курсу магістратури факультету мистецтв
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(Полтава, Україна), *Yakubovskaya_marin@ukr.net*

СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ ВИКОНАВСТВА НА УДАРНИХ ІНСТРУМЕНТАХ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Стаття присвячена дослідженню специфіки розвитку виконавства на ударних інструментах в Україні на сучасному етапі, котра визначається комплексом взаємопов'язаних чинників, серед яких спостерігається істотне розширення інструментального арсеналу та вдосконалення техніки гри. Варто зазначити, що українські перкусіоністи опанували широкий спектр як класичних, так і новітніх ударних інструментів, переймаючи світовий досвід і розробляючи власні методики. Наступним чинником є полістилістичність виконавства, ударні інструменти активно використовуються в академічній, народній, естрадній, джазовій та електронній музичних практиках, що свідчить про універсальність та адаптивність цього виду мистецтва. Також відбувається інтеграція традицій та інновацій, національні етно-перкусійні елементи органічно поєднуються із сучасними технічними засобами та західними впливами, утверджуючи самобутність української школи на тлі глобалізації. Надзвичайно важливим чинником стала електронна революція, застосування електроніки та цифрових технологій, що вивело перкусійне мистецтво на якісно новий рівень, розширивши темброву палітру та способи взаємодії зі звуком.

У статті розглядаються питання формування в Україні культури ансамблів ударників, що сприяє популяризації цього жанру й підготовці нових поколінь виконавців. Зазначено, що не менш важливою є еволюція педагогічної системи, відкриваються спеціалізовані класи ударних у мистецьких закладах, удосконалюються навчальні програми, видаються нові посібники українською мовою, що враховують сучасні потреби (зокрема, методики ансамблевої гри, основи імпровізації, опанування електронних інструментів).

У статті визначено, що ударні інструменти утвердилися як ключовий елемент сучасного музичного мистецтва України, забезпечуючи його динамічний розвиток та адаптацію до актуальних викликів часу. Українська перкусійна школа увібрала історичні традиції та водночас відкрито реагує на новітні тенденції, демонструючи високий рівень виконавської культури, творчий потенціал і здатність до інновацій. Це створює міцне підґрунтя для подальшого розширення репертуару, появи нових імен та колективів, глибшої інтеграції у світовий музичний контекст.

Ключові слова: ударні інструменти, виконавство на ударних інструментах, розвиток виконавства на ударних інструментах в Україні.

Oleksandr PLOKHOTNIUK,
 orcid.org/0000-0003-0444-1615

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
 Associate Professor at the Department of Musical Arts and Choreography
 Luhansk Taras Shevchenko National University
 (Poltava, Ukraine), alexandr.plokhotnik@gmail.com*

Maryna YAKUBOVSKA,
 orcid.org/0009-0001-0769-9163

*Master's student in the specialty «Musical Art»
 Luhansk Taras Shevchenko National University
 (Poltava, Ukraine), Yakubovskaya_marin@ukr.net*

SPECIFICITIES OF THE DEVELOPMENT OF PERFORMANCE ON PERCUSSION INSTRUMENTS IN UKRAINE AT THE MODERN STAGE

The article is devoted to the study of the specifics of the development of percussion performance in Ukraine at the present stage, which is determined by a complex of interrelated factors, among which there is a significant expansion of the instrumental arsenal and improvement of playing techniques. It is worth noting that Ukrainian percussionists have mastered a wide range of both classical and modern percussion instruments, adopting world experience and developing their own methods. The next factor is the polystylistic nature of performance, percussion instruments are actively used in academic, folk, pop, jazz and electronic musical practices, which indicates the universality and adaptability of this art form. There is also an integration of traditions and innovations, national ethno-percussion elements are organically combined with modern technical means and Western influences, affirming the originality of the Ukrainian school against the backdrop of globalization. An extremely important factor was the electronic revolution, the use of electronics and digital technologies, which brought percussion art to a qualitatively new level, expanding the timbre palette and ways of interacting with sound.

The article considers the issues of forming a culture of percussion ensembles in Ukraine, which contributes to the popularization of this genre and the training of new generations of performers. It is noted that the evolution of the pedagogical system is no less important, specialized percussion classes are being opened in art institutions, curricula are being improved, and new manuals in the Ukrainian language are being published that take into account modern needs (in particular, methods of ensemble playing, the basics of improvisation, mastering electronic instruments).

The article determines that percussion instruments have established themselves as a key element of modern Ukrainian musical art, ensuring its dynamic development and adaptation to the current challenges of the time. The Ukrainian percussion school has absorbed historical traditions and at the same time openly responds to the latest trends, demonstrating a high level of performing culture, creative potential and ability to innovate. This creates a solid foundation for further expansion of the repertoire, the emergence of new names and groups, and deeper integration into the world musical context.

Key words: *percussion instruments, percussion performance, development of percussion performance in Ukraine.*

Постановка проблеми. Проблеми розвитку виконавства на ударних інструментах в Україні тривалий час були чи не найменш дослідженими на кафедрах духових та ударних інструментів ЗВО, про що свідчить загальна кількість опублікованого наукового та музикознавчого матеріалу. Це підтверджує актуальність проблеми і нагальну потребу в системних дослідженнях зазначених процесів.

Аналіз досліджень. В останнє десятиліття науковці – виконавці на ударних інструментах – почали більш активно досліджувати різні аспекти, пов'язані зі своїм інструментом. З'являються музикознавчі та педагогічні дисертаційні дослідження Д. Олійника «Ксилофон у просторі музичної культури Європи (VIII ст. до н. е. – початок ХХІ ст.)», Г. Рало «Формування технічних навичок

учнів-початківців у процесі навчання гри на звуковисотних клавішних ударних інструментах», наукові публікації аспірантів-ударників.

Відомі вчені (А. Гуменюк, М. Міхеєва, О. Олійник, Г. Хоткевич, Л. Черкаський та ін.) досліджують генезу ударних інструментів та національні особливості їх функціонування. Їхні праці закладають підґрунтя для розуміння того, як традиційний інструментарій впливає на сучасне академічне перкусійне мистецтво. Але все ще залишаються проблеми, які на сьогодні є не дослідженими, одна з яких стосується різних аспектів розвитку виконавства на ударних інструментах в Україні на сучасному етапі.

Мета статті – дослідити специфіку розвитку виконавства на ударних інструментах в Україні на сучасному етапі.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап розвитку виконавства на ударних інструментах в Україні характеризується динамічним поєднанням збережених традицій та інноваційних пошуків. У музичному мистецтві ХХ–ХХІ ст. ударна група перетворилася на одну з найбільш прогресивних та різноманітних, вона постійно збагачується новими інструментами, техніками та стилями, розширюючи можливості виконавців (Белова, 2020: 121).

Зростання технічної майстерності й ускладнення музичної мови обумовили істотне підвищення ролі ударних. Сучасні композитори широко використовують перкусію як у симфонічних та духових оркестрах, так і в сольних творах; з'явилися численні композиції, написані виключно для ударних інструментів або ансамблів перкусії. Це явище пов'язане із загальним ускладненням ритмічної структури музики ХХ ст. та пошуком нових тембрових фарб (Димченко, 2023: 128).

Відтак ударні інструменти є чи не найдинамічнішою групою сучасного інструментарію, яка налічує найбільший арсенал та продовжує розвиватися прискореними темпами (Дорофєєва, 2017: 89). В історичному контексті помітно, що ударні поступово інтегрувалися до складу різноманітних ансамблів та оркестрів ще від давнини, зокрема, традиційний оркестр Стародавнього Китаю налічував близько сотні різновидів інструментів, серед яких переважали ударні. Надалі в європейській музичній практиці роль перкусії неухильно зростала від військових оркестрів та оперних постановок ХVІІІ ст. до повноправного включення в симфонічний склад у ХІХ ст. (Даниленко, 2021: 65). Зі становленням модернізму та особливо в музичному авангарді ХХ ст. ударні інструменти отримали статус рівноправних солюючих голосів у партитурі, а подекуди й домінуючого елемента звучання. Постійне розширення тембрової палітри та ритмічного арсеналу збагатило виразові можливості оркестрової музики, підтверджуючи тезу, що розвиток музичного мистецтва відображає еволюцію ударних інструментів (Кудратілла, 2022: 1288).

Нині ударні інструменти виконують дві головні функції, по-перше, виступають як унікальний темброво-колеристичний засіб, що надає твору особливої художньої виразності, по-друге, створюють ритмічний фундамент, забезпечуючи чіткість і динамізм музичного руху.

Однією з визначальних тенденцій сучасності є глобалізація перкусійного виконавства, що проявляється у взаємовпливі різних культурних традицій. Зародження й стрімкий розвиток джазу на

початку ХХ ст. дали новий поштовх удосконаленню техніки гри на ударних – джазові ударники запровадили інноваційні прийоми (синкопований ритм, свінгові акценти, імпровізаційні патерни), які згодом стали загальноприйнятим стандартом професійної гри (Єршова, 2023: 83). Цей вплив поширився й на академічну сферу, композитори почали активніше використовувати притаманні джазу ритмічні формули та технічні ефекти в симфонічній і камерній музиці.

Водночас розвиток електронної музики та рок-стилів у другій половині ХХ ст. залучив ударні до ширшого кола жанрів. Ударна установка (барабанна установка) стала основою ритм-секції в рок- і поп-ансамблях, що сприяло популяризації ударників поза межами академічної сцени. Перкусія поступово охопила практично всі жанри від фольклору й класичної симфонії до авангардного електронного експерименту.

Таким чином, сучасне виконавство на ударних інструментах характеризується стилістичною всеохопністю. Як відзначає дослідник Д. Замишляєв, ударні інструменти сьогодні виступають універсальним засобом музичної виразності, здатним передавати широкий спектр емоцій у різних стилях і при цьому гнучко адаптуються до постійно нових умов музичної мови (Замишляєв, 2024: 92).

Вони стали носіями нових звукових ідей, суттєво розширивши можливості музичного висловлення та збагативши звукову палітру сучасної музики (Плохотнюк, Головлєв, 2025: 275). Синтез традиції та модерну відбувається невпинно, поєднання етнічних ритмів із сучасними технічними засобами дає змогу українським виконавцям зберігати національну ідентичність, одночасно інтегруючись у світовий художній простір та впроваджуючи творчі експерименти. У результаті українська перкусійна школа стає помітною складовою світової музичної сцени, демонструючи самобутній підхід до виконання та творчості.

Вагомою особливістю сучасного розвитку є значне розширення спектру ударних інструментів, які нині використовуються в Україні. До середини ХХ ст. набір академічної перкусії був обмеженим (литаври, малий і великий барабани, тарілки, трикутник тощо), проте в другій половині ХХ ст., особливо починаючи з 1970-х років, у музичну практику поступово увійшли ударні інструменти з інших культур та нові зразки західної ударної техніки (Крайнев, 2019: 141).

Набули популярності мелодичні ударні інструменти, такі як ксилофон, вібрафон, маримба, дзвони, які стали не тільки оркестровими фарбами, а й сольними інструментами. Зростання

популярності маримби та вібрафона у кінці ХХ – на початку ХХІ ст. суттєво розширило сферу діяльності перкусіоністів, композитори зацікавилися цими інструментами та почали активно створювати для них репертуар. В сучасних оркестрових творах нерідко вимагається участь 4-5 ударників одночасно, причому партія кожного передбачає гру на кількох різних інструментах (Сидоренко, 2018: 112).

Дедалі частіше з'являються композиції, написані спеціально для ансамблю ударних інструментів визначеного складу, такі твори нерідко використовують розширені техніки та нестандартний набір інструментарію. Серед світових авторів, що збагатили репертуар перкусіоністів, виділяються Н. Живкович, К. Абе, З. Фінк, Н. Розауро та ін., чийі композиції для маримби, вібрафона та ударних ансамблів здобули міжнародне визнання (Димченко, 2023: 129).

Українські композитори також зробили внесок у цей процес, так, Є. Станкович одним із перших у вітчизняній музиці звернувся до нетипового складу ударних у своєму концерті для фортепіано, ударних та групи духових «Уеліо» (1974 р.), а пізніше написав «Музику для 12 ударних» (1998 р.), що стала знаковим зразком української перкусійної музики кінця ХХ ст. Серед інших прикладів можна назвати «Концертину для ксилофона з оркестром» А. Розенцвіта (1982 р.) та камерні твори В. Польової, С. Зажитька, які також експериментували з ударним інструментарієм. Включення нових інструментів вимагало від виконавців опанування розширених технік гри, зокрема, техніки гри чотирма паличками на маримбі чи вібрафоні, різноманітних способів звуковидобування на ідіофонах і мембранофонах. З'явилися нові методики та школи, наприклад, широко відомими серед перкусіоністів стали метод Л. Стівенса (спосіб тримання 4-х паличок для маримби) та методика Г. Бертонна, кожна з яких пропонує власну систему прийомів володіння інструментом (Плохотнюк, Головльов, 2025: 277). Усе це поповнює методичну базу і сприяє вдосконаленню виконавської майстерності українських ударників.

Важливою складовою сучасного етапу є впровадження електронних технологій у сферу ударних інструментів. Електроніка стала одним із найвагоміших чинників, що вплинули на розвиток перкусійного виконавства за останні десятиліття. Сучасні українські виконавці активно застосовують електронні ударні установки (електронні барабани, семплери, драм-педи) як в естрадній, так і в академічній практиці. Використання цифрових семплів та електронних звукових ефектів

розширило тембровий діапазон, доступний ударнику, і підвищило рівень інтерактивності виступів. З'явилася можливість відтворювати звуки, недосяжні для акустичних інструментів, а також накладати та змішувати різні звукові шари в реальному часі (Ткаченко, 2019: 68).

В концертах сучасної музики в Україні нерідко застосовується технологія live electronics, коли перкусіоніст взаємодіє з комп'ютером або електронними пристроями, що генерують чи модифікують звук. Такий підхід спостерігається, зокрема, у творах українських композиторів-авангардистів (А. Загайкевич, І. Щербакова та ін.), де партії ударних передбачають обробку сигналу через ефекти, використання сенсорів руху тощо (Ткачук, 2017: 192). Електронні медіа відкрили нові горизонти для звукового експерименту, збагативши виконавський арсенал абсолютно новими тембрами та способами звуковидобування. Наприклад, сучасні українські перкусіоністи у своїх сольних програмах можуть поєднувати гру на традиційній ударній установці з керуванням електронними семплерами, луперами та комп'ютерними секвенціями, створюючи ефект цілого «віртуального ансамблю». Це підвищує видовищність і технологічність виступів, відповідаючи запитам сучасної публіки (Плохотнюк, Головльов, 2025: 280).

Таким чином, технологічні інновації стали органічною частиною перкусійного мистецтва в Україні, дозволяючи розширити межі традиційного звучання й наблизити його до актуальних світових трендів.

Одним із показових аспектів сучасного перкусійного руху в Україні є активний розвиток ансамблів ударних інструментів. Якщо до кінця ХХ ст. виступи кількох ударників одночасно були радше рідкістю та сприймалися як новинка, то нині ансамбль ударних є звичним явищем як на концертній сцені, так і в навчальних закладах.

В цілому розвиток ансамблевого виконавства на ударних інструментах в Україні йде шляхом диверсифікації форм і стилів. Колективна гра сприяє вдосконаленню ансамблевого чуття музикантів, розвиває їхню ритмічну точність та здатність до взаємодії. У професійній освіті створення ансамблів ударників стало важливим компонентом навчального процесу, у музичних школах, училищах та консерваторіях діють учнівські ансамблі, які виконують як класичний репертуар, так і сучасні п'єси (Ростовський, 2011: 71). Ця практика дозволяє молодим виконавцям оволодіти різними видами ударних, навчитися швидко перемикатися між інструментами та партіями, слухати партнерів. Педагоги відзначають, що колективне

музикування позитивно впливає на інтелектуальний і психоемоційний розвиток учнів, виховує командні навички та художній смак (Дудник, 2023: 188).

Сучасні симфонічні та камерні оркестри України важко уявити без розвиненої ударної секції. В історичному аспекті повне академічне визнання ударних інструментів відбулося саме через оркестрову практику, на межі XIX–XX ст. композитори дедалі частіше вводили ударні не лише для акцентів, а й як самостійну силу, доручаючи їм важливі ритмо-мелодичні лінії. В українській радянській музиці 1960-80-х років ударні партії в симфоніях і поемах (наприклад, у творах Б. Лятошинського, І. Шамо) суттєво ускладнилися, відображаючи світові тенденції.

Нині українські оркестри регулярно виконують твори світового репертуару, де ударна група є розгорнутою (творчість Б. Бартока, О. Мессіана та ін.), а також прем'єри творів сучасних вітчизняних композиторів. У цих умовах професійний рівень оркестрових ударників постійно зростає. Виконавці повинні володіти грою на всіх основних інструментах групи (від малих і великих барабанів до маримби та дзвонів), швидко переключатися між ними в рамках одного твору, читати складні синкоповані ритми, що стали характерними для музики останніх десятиліть. Значна частина українських випускників ЗВО – виконавців на ударних інструментах продовжує кар'єру в зарубіжних оркестрах, демонструючи високий рівень підготовки, що відповідає вимогам світової виконавської практики.

В оркестрових умовах ударники також засвоюють навички ансамблевої злагодженості, зокрема, у великих партитурах, де водночас залучено кілька перкусіоністів, важлива ідеальна координація між ними. Завдяки участі у міжнародних проєктах та гастрольях, українські оркестрові ударники переймають передовий досвід світових перкусійних шкіл, впроваджуючи нові підходи у свою роботу. У деяких українських оркестрах почали запрошувати іноземних перкусіоністів як тренерів для секції (наприклад, майстер-класи з ударними групами проводили музиканти оркестрів Західної Європи), що також сприяє підвищенню професійного рівня.

Таким чином, сфера застосування ударних інструментів вийшла далеко за межі концертної сцени, охоплюючи індустрію медіа та розваг. Це, своєю чергою, стимулює молодих виконавців опановувати суміжні навички – роботу зі звукозаписувальною апаратурою, основи саунд-інжинірингу, комп'ютерні програми для секвенування та обробки ударних. Сучасний український удар-

ник дедалі частіше як універсальний музикант-саундпродюсер, здатний самостійно підготувати якісний аудіоматеріал. Така універсалізація відповідає глобальним трендам та підвищує конкурентоспроможність українських музикантів на світовому ринку.

Тенденція до розширення арсеналу відображена й у тому, що сучасні композитори часто залучають у партитуру ударні інструменти з різних культур. Нерідко на одній сцені можна побачити поруч зі звичними литаврами й малим барабаном такі екзотичні засоби, як гонги, джембе, дарбуки, тибетські чаші, калімба тощо. Використання етнічних перкусійних інструментів в авангардних творах надає українській музиці особливого колориту та підкреслює ідею діалогу культур. До того ж самі виконавці-ударники розширюють свій світогляд, вивчаючи техніки гри різних народів, так, проводяться майстер-класи з японського тайко, кубинських конг та бонго, індійських табла.

Отримані знання інтегруються у виконавську практику, породжуючи нові цікаві синтези. Зокрема, українські перкусіоністи-експериментатори іноді імпровізують на народних ударних у поєднанні з електронними ефектами, створюючи неповторний звуковий ландшафт, що поєднує архаїку й футуризм.

Варто підкреслити, що експериментальна сцена стимулює появу нових виконавських технік та розширених прийомів. До них відносяться, наприклад, мультитемброва гра (швидке чергування інструментів для створення цілісної звукової картини), підготовлені ударні (вставлення сторонніх об'єктів на поверхню мембран чи пластинок для зміни тембру), використання живої електроніки (обробка звуку ударних у режимі реального часу). Українські музиканти опановують ці прийоми через спеціалізовані семінари та майстерні, часто за участі зарубіжних колег.

Отже, формується новий тип виконавця-новатора, відкритого до експерименту й технічних новацій. Такий підхід урізноманітнює концертне життя країни, дедалі більше з'являється нестандартних програм, де ударник виступає соло або у незвичному ансамблі (наприклад, з електронікою, з відеорядом, у форматі саунд-арту). Все це свідчить про те, що українська перкусійна школа активно відповідає на виклики часу, інтегруючи найсучасніші художні ідеї.

Висновки. Специфіка розвитку виконавства на ударних інструментах в Україні на сучасному етапі визначається комплексом взаємопов'язаних чинників. По-перше, спостерігається істотне розширення інструментального арсеналу та вдоско-

налення техніки гри, українські перкусіоністи опанували широкий спектр як класичних, так і новітніх ударних інструментів, переймаючи світовий досвід і розробляючи власні методики. По-друге, має місце стилістична полістилістичність виконавства, ударні інструменти активно використовуються в академічній, народній, естрадній, джазовій та електронній музичних практиках, що свідчить про універсальність та адаптивність цього виду мистецтва. По-третє, відбувається інтеграція традицій та інновацій, національні етно-перкусійні елементи органічно поєднуються із сучасними технічними засобами та західними впливами, утворюючи самобутність української школи на тлі глобалізації. Надзвичайно важливим чинником стала електронна революція, застосування електроніки та цифрових технологій вивело перкусійне мистецтво на якісно новий рівень, розширивши темброву палітру та способи взаємодії зі звуком.

В Україні сформувалася культура ансамблів ударників, що сприяє популяризації цього жанру й підготовці нових поколінь виконавців. Пар-

тельно зростає професійний рівень оркестрових ударників, їхня майстерність відзначається на міжнародних конкурсах і фестивалях, підтверджуючи конкурентоздатність українських музикантів. Не менш важливою є еволюція педагогічної системи, відкриваються спеціалізовані класи ударних у мистецьких закладах, удосконалюються навчальні програми, видаються нові посібники українською мовою, що враховують сучасні потреби (зокрема, методики ансамблевої гри, основи імпровізації, опанування електронних інструментів).

Ударні інструменти утвердилися як ключовий елемент сучасного музичного мистецтва України, забезпечуючи його динамічний розвиток та адаптацію до актуальних викликів часу. Українська перкусійна школа увібрала історичні традиції та водночас відкрито реагує на новітні тенденції, демонструючи високий рівень виконавської культури, творчий потенціал і здатність до інновацій. Це створює міцне підґрунтя для подальшого розширення репертуару, появи нових імен та колективів, глибшої інтеграції у світовий музичний контекст.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белова Є. Д. Звукообрази ударних інструментів: сучасність та ретроспекції. *Аспекти історичного музикознавства*. 2020. № 1, С. 120-139.
2. Димченко С. С. До питання еволюції методики гри на ударних інструментах. *Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя*. 2023. № 1, С. 128-134.
3. Дорофєєва В. Ю. Теоретичні аспекти сучасної української музики. Київ : Ліра-К, 2017. 188 с.
4. Даниленко Т. Камерні ансамблі та ударні інструменти. Одеса : Камерна музика, 2021. 112 с.
5. Кудратілла Б. К. Ударні інструменти та ритмічні поділи нот. *Science and Education*. 2022. № 3, С. 1287-1291.
6. Єршова Н. Інновації в галузі ударних інструментів. Київ : ТехноМузика, 2023. 272 с.
7. Замишляєв Д. Розвиток виконавства на ударних музичних інструментах: від його зародження до початку академічного визнання. *Мистецтво в культурі сучасності: теорія та практика навчання*. 2024. № 3, С. 89-98.
8. Плохотнюк О., Головльов О. Інноваційні підходи у виконавстві на ударних інструментах в Україні. *Київське музикознавство*. 2025. №3, С. 274-287.
9. Крайнів С. Н. Навчання гри на ударних інструментах: історія, традиції, методики. *Людина у світі мистецтва: вектори розвитку та різноманітності*. 2019. № 1, С. 138-145.
10. Сидоренко А. В. Педагогіка гри на ударних інструментах. Харків : Харківський національний університет мистецтв, 2018. 219 с.
11. Ткаченко І. Сучасні тенденції в українській композиції: роль ударних інструментів. *Музичний журнал України*. 2019. № 5, С. 67-82.
12. Ткачук Б. Ю. Ударні інструменти в народно-інструментальному виконавстві України та української діаспори. *Актуальні проблеми народно-інструментального виконавства в Україні: історія і сучасність*. 2017. № 1, С. 188-194.
13. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти. Київ : Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
14. Дудник Є. І. Форми колективного музикування на ударних інструментах у музичних школах. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2023. № 28, С. 186-195.

REFERENCES

1. Bielova Ye. D. (2020) Zvukoobrazy udarnykh instrumentiv: suchasnist ta retrospektzii. [Percussion instrument soundscapes: modernity and retrospection] *Aspekty istorichnoho muzykoznavstva*. № 1. 120-139. [in Ukrainian].
2. Dymchenko S. S. (2023) Do pytannia evoliutsii metodyky hry na udarnykh instrumentakh. [On the question of the evolution of the technique of playing percussion instruments] *Istoriia stanovlennia ta perspektyvy rozvytku dukhovoї muzyky v konteksti natsionalnoi kultury Ukrainy ta zarubizhzhia*. № 1. 128-134. [in Ukrainian].
3. Dorofieieva V. Yu. (2017) Teoretychni aspekty suchasnoi ukrainskoi muzyky. [Theoretical aspects of contemporary Ukrainian music]. Kyiv : Lira-K. 188. [in Ukrainian].

4. Danylenko T. (2021) Kamerni ansambli ta udarni instrumenty. [Chamber ensembles and percussion instruments]. Odesa : Kamerna muzyka. 112. [in Ukrainian].
5. Kudratilla B. K. (2022) Udarni instrumenty ta rytmichni podily not. [Percussion instruments and rhythmic note divisions] Science and Education. № 3. 1287-1291. [in Ukrainian].
6. Yershova N. (2023) Innovatsii v haluzi udarnykh instrumentiv. [Innovations in percussion instruments]. Kyiv : TekhnoMuzyka. 272. [in Ukrainian].
7. Zamyshliaiev D. (2024) Rozvytok vykonavstva na udarnykh muzychnykh instrumentakh: vid yoho zarozhennia do pochatku akademichnoho vyznannia. [The development of percussion performance: from its origins to the beginning of academic recognition] Mystetstvo v kulturi suchasnosti: teoriia ta praktyka navchannia. № 3. 89-98. [in Ukrainian].
8. Plohotniuk O., Holovlov O. (2025) Innovatsiini pidkhody u vykonavstvi na udarnykh instrumentakh v Ukraini. [Innovative approaches to percussion performance in Ukraine] Kyivske muzykoznavstvo. №3. 274-287. [in Ukrainian].
9. Krainiev S. N. (2019) Navchannia hri na udarnykh instrumentakh: istoriia, tradytsii, metodyky. [Learning to play percussion instruments: history, traditions, techniques] Liudyna u sviti mystetstva: vektory rozvytku ta riznomanitnosti. № 1. 138-145. [in Ukrainian].
10. Sydorenko A. V. (2018) Pedahohika hry na udarnykh instrumentakh. [Pedagogy of playing percussion instruments]. Kharkiv : Kharkivskiy natsionalnyi universytet mystetstv. 219. [in Ukrainian].
11. Tkachenko I. (2019) Suchasni tendentsii v ukrainskii kompozytsii: rol udarnykh instrumentiv. [Modern trends in Ukrainian composition: the role of percussion instruments] Muzychnyi zhurnal Ukrainy. № 5. 67-82. [in Ukrainian].
12. Tkachuk B. Yu. (2017) Udarni instrumenty v narodno-instrumentalnomu vykonavstvi Ukrainy ta ukrainskoi diaspory. [Percussion instruments in folk instrumental performance of Ukraine and the Ukrainian diaspora] Aktualni problemy narodno-instrumentalnoho vykonavstva v Ukraini: istoriia i suchasnist. № 1. 188-194. [in Ukrainian].
13. Rostovskyi O. Ya. (2011) Teoriia i metodyka muzychnoi osvity. [Theory and methodology of music education]. Kyiv : Navchalna knyha – Bohdan. 640. [in Ukrainian].
14. Dudnyk Ye. I. (2023) Formy kolektyvnoho muzykuvannia na udarnykh instrumentakh u muzychnykh shkolakh. [Forms of collective music making on percussion instruments in music schools] Estetyka i etyka pedahohichnoi dii. № 28. 186-195. [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 17.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 05.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 25.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

